

Diserödsskolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling för 2011/2012

Diserödsskolans vision och mål är:

Syftet med denna likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling är att den ska bidra till att vi når vår vision och våra mål.

Inledning

Varje utbildningsanordnare har skyldighet att varje år upprätta en **likabehandlingsplan** enligt diskrimineringslagstiftningen (2008:567) samt en **plan mot kränkande behandling** enligt skollagen (2010:800). Vi har valt att sammanföra de båda planerna till en plan, Likabehandlingsplan för Diserödsskolan 2011/2012. Planen beskriver vilka åtgärder som ska genomföras för att vi ska nå de mål vi har satt under läsåret för att

- främja, barns och elevers lika rättigheter samt motverka diskriminering utifrån de olika diskrimineringsgrunderna¹ (de är närmare beskrivna under rubriken Diskrimineringsgrunder).
- förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling

Planen beskriver också vilka rutiner vi har för att utreda trakasserier och kränkande behandling samt vilka åtgärder vi vidtar vid förekommande fall.

Planen omfattar verksamhet i både skola och skolbarnsomsorg. När vi skriver Diserödsskolan/skolan menar vi både skolbarnsomsorgen och skolan. När vi skriver elev menar vi både barn i skolbarnsomsorgen och elever i skolan.

Ansvar

Huvudmannen för verksamheten (Kungälv's kommun) ansvarar för att anställda och uppdragstagare följer de skyldigheter som anges i lagen. Huvudman kan bli skadeståndsskyldig om rektor eller annan personal har åsidosatt sina skyldigheter.

¹ kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder

Rättigheter och skyldigheter

All personal som arbetar på Diserödsskolan

- har ett gemensamt ansvar för att främja alla barns och elevers lika rättigheter.
- har ansvar för att ingen elev behandlas illa
- skall främja förståelse för andra människor och aktivt motverka alla tendenser till trakasserier och kränkande behandling i enlighet med läroplanen (Lgr 11).
- ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor (Lgr 11).
- är skyldig att anmäla till socialnämnden enligt socialtjänstlagen (2001:453) om man misstänker att ett barn far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd.

Straffbestämmelserna i brottsbalken gäller även skolan. Dock finns det ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan.

En grundförutsättning för allt lärande är trygghet. Diserödsskolan fokuserar starkt på arbetet med värdegrunden. Personalen inom Diserödsskolan har i samråd med DEFFsammanställt ett dokument, Diserödspolicyn, som tydliggör vilka förväntningar vi har på varandra, föräldrar, barn och anställda.

Process

Personal och elever medverkar vid upprättandet av likabehandlingsplanen. På Diserödsskolan sker detta årligen genom att:

- skolan kartlägger verksamheternas behov och brister kring trivsel, trygghet och diskrimineringsgrunderna (oktober/november)
- all *personal* följer upp, utvärderar och diskuterar likabehandlingsplanen i verksamhetslagen och kommer med ev. förslag till revideringar (december)
- *elevråden* följer upp, utvärderar och diskuterar likabehandlingsplanen och kommer med ev. förslag till revideringar (januari)

Skolans ledning beslutar om en revidering av Likabehandlingsplanen utifrån de förslag på revideringar som kommit från personalen och elevråden (januari/februari).

Den reviderade likabehandlingsplanen publiceras på Fronter.

Begreppsdefinition

Likabehandling betyder att alla elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter. Det innebär dock inte att alla elever alltid ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Diskriminering är när en elev på osakliga grunder behandlas sämre än en annan. Man skiljer på direkt och indirekt diskriminering. *Direkt diskriminering* är när en elev missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Det kan till exempel vara en till synes neutral bestämmelse som i praktiken missgynnar en elev utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier är behandling som kränker en elevs värdighet och som har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Med **annan kränkande behandling** menas en kränkning av en elevs värdighet som saknar koppling till en diskrimineringsgrund. Det kan vara mobbning, men även enstaka händelser som inte är mobbning. Kränkningar kan vara fysiska (slag, knuffar mm), verbala (hot, svordomar, öknamn mm), psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer osv.) eller texter och bilder (sms, mms, fotografier, msn mm).

Diskrimineringsgrunder

Kön: Skolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering och trakasserier som har samband med kön. Skolan ska främja flickors och pojkars lika rättigheter och värde.

Funktionshinder: Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av funktionshinder. Funktionshinder kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Skolan ska göra skolmiljön och undervisningen tillgänglig för alla elever. Det gäller både den fysiska miljön men också möjligheten att ta till sig information. Alla elever ska bemötas på ett bra sätt både i handling och attityder.

Etnisk tillhörighet: Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

Religion och annan trosuppfattning: Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning. Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konfessionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion.

Sexuell läggning: Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till sina elever. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Trivsel, trygghet och likabehandling

På Diserödsskolan arbetar vi kontinuerligt med att göra skolmiljön, både den fysiska och den psykiska, så bra som möjligt för alla elever. Vi vill att alla elever ska trivas och känna sig trygga hos oss. Vi vill att alla elever ska nå de mål som är satta och vi vet att en elev som trivs och känner sig trygg hos oss har en större möjlighet att nå målen. Alla elever ska känna sig respekterade och accepterade för den de är och de ska skyddas från trakasserier och kränkande behandling.

På Diserödsskolan har vi valt att lägga mycket fokus på värdegrundsarbete. Vi arbetar kontinuerligt med dokumentet öDiserödspolicynö i alla klasser. Alla elever i åk 3-6 undervisas också i Livskunskap² av skolans kurator.

Skolans klass- och elevråd diskuterar kontinuerligt stämningen på skolan och samtalar kring hur man kan öka trygghet och trivsel bland alla elever. Det gör även Dif, Diserödsskolans idrottsförening som även anordnar olika turneringar som eleverna organiserar och leder själva med hjälp och stöd av idrottsläraren. Detta bland annat för att skapa årskursöverskridande gemenskap på skolan.

Utredning av trakasserier och kränkande behandling

Skolan har s.k. handlingsplikt. Den innebär att redan misstanke om att trakasserier eller kränkningar kan förekomma ska uppmärksammas. Den enskildes upplevelse av det inträffade ska alltid vara utgångspunkt vid en bedömning och utredning kring vad som hänt. Vårt mål när vi får kännedom om att någon är utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är att omedelbart få det att upphöra och att förhindra att det fortsätter.

Om du som förälder får reda på att ditt barn eller någon annan elev på skolan blir utsatt för någon form av kränkande behandling vänd dig till din klasslärare, personal på skolbarnsomsorgen eller direkt till Trygghetsgruppen.

Enstaka incidenter hanteras av klassläraren/berörd personal inom skolbarnsomsorgen. Vid upprepade eller fortsatt kränkning/mobbning involveras Trygghetsgruppen.

Trygghetsgruppen har ansvar för att planera och driva rastaktiviteter. Dessutom har gruppen ansvar för att utreda trakasserier och kränkande behandling. Trygghetsgruppen utgörs av skolkurator, en specialpedagog och fyra fritidspedagoger.

Så här går Trygghetsgruppen tillväga när den fått kännedom om att någon har varit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling:

- Trygghetsgruppen träffas och bestämmer hur vi ska arbeta med situationen.
- Två personer ur Trygghetsgruppen gör en utredning.
- Samtal med den utsatta.
- Samtal med personer runt eleven som kan ha upplysningar; pedagoger/personal, föräldrar, andra elever
- Samtal med den/de som har utövat kränkningen var för sig.
- Den utsattes föräldrar kontaktas av Trygghetsgruppen samma dag, likaså föräldrarna till den/de som utövat kränkningen.

² Undervisning i de sociala målen i läroplanen med syftet att ge alla elever likvärdiga sociala och emotionella färdigheter och rusta dem så att de så bra som möjligt klarar sitt skolarbete och att de i det långa perspektivet klarar sig bra i livet. Målet är också att fler vuxna än klassläraren lär känna eleverna i en klass och att skolkurator lär känna eleverna i förebyggande syfte.

- Uppföljningssamtal var för sig inom 1-2 dagar efter det första samtalet med alla inblandade
- Ytterligare uppföljningssamtal med alla inblandade var för sig efter 1 vecka.
- Eventuellt fler uppföljningssamtal.
- Trygghetsgruppen håller i alla kontakter med berörda elever och föräldrar angående ärendet.
- Om kränkningar inte upphört upprättas en åtgärdsplan för kränkande behandling som följs upp och utvärderas.

Trygghetsgruppen håller i alla kontakter med berörda elever och föräldrar. Ärenden ska utredas skyndsamt. Vid lov, sjukdom etc. kan tillfällena uppstå då klassläraren och samtliga från Trygghetsgruppen är frånvarande. I dessa fall ska skolans ledning kontaktas och ansvarar för att ärendet utreds så skyndsamt som möjligt.

Rektor ansvarar för utredning vid kränkning inom personalgruppen eller mellan personal och barn/elev.

Åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

Det kan vara aktuellt att efter utredning och samtal med alla inblandade sätta in olika åtgärder både för den som blivit utsatt och/eller till den/de som utövat kränkningen för att ytterligare förhindra förekomst av vidare trakasserier och kränkande behandling. Det kan handla om

- stödsamtal
- gruppsamtal/samtalsgrupper
- stöd för klassen
- observationer både i klassrummet och ute på rast
- att sammankalla till föräldramöte
- att sammankalla till EVK, elevvårdskonferens
- stöd av kurator, skolpsykolog, Axet, BUP mm.

Rutiner för dokumentation

Trygghetsgruppen ansvarar för dokumentationen kring trygghetsgruppens ärenden. Om kränkningar inte upphör upprättas åtgärdsprogram som följs upp och utvärderas.

Bilaga 1

Utvärdering av åtgärder under LÅ10/11

- Mål 1** *Eleverna känner sig trygga på rasten och har möjlighet till meningsfull rastaktivitet*
- Åtgärd** Raster för elever i åk F-3 och 4-6 organiseras så att de inte sammanfaller och så att inte lika många barn är ute på en och samma rast.
Erbjuda minst en organiserad rastaktivitet varje dag.
- Ansvar** Pedagogerna som arbetar i klassen ansvarar gemensamt för att organisera rasterna så att inte alla barns raster sammanfaller vid en och samma tid och för att erbjuda barnen minst en organiserad rastaktivitet per dag. Personal i övrigt ansvarar för att vara behjälpliga detta arbete.
- Utvärdering** Rasterna för de yngre och äldre eleverna har organiserats så att de inte sammanfaller lika mycket. Målet har delvis uppnåtts.
Målet med att erbjuda eleverna minst en organiserad rastaktivitet varje dag har inte uppnåtts. Planering av nästa års rastverksamhet har däremot påbörjats med det här målet i åtanke (se mål för LÅ11/12). Målet kvarstår.
- Mål 2** *Öka medvetenheten hos barn och elever om att en familj kan se ut på olika sätt och bestå av andra än mamma, pappa och barn.*
- Åtgärd** När vi pratar om familj i olika sammanhang uppmärksamma, att en familj kan bestå av t.ex. pappa, mamma och barn.
- Ansvar** All personal på skolan.
- Utvärdering** Målet har uppnåtts. Det finns idag en större medvetenheten hos eleverna kring att familjer kan se ut på olika sätt. Dock är det här ett arbete som behöver fortgå även fortsättningsvis.
- Mål 3** *Ha ett bra instrument/verktyg för regelbunden användning för att kartlägga trygghet och trivsel bland eleverna men också deras uppfattning om förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.*
- Åtgärd** Trygghetsgruppen ges i uppdrag att ta fram ett bra verktyg/instrument för kartläggning av de punkter som anges i mål 1.
- Ansvar** Trygghetsgruppen
- Utvärdering** Målet är uppnått. Trygghetsgruppen har tagit fram ett kartläggningsverktyg som användes första gången februari 2011. Några justeringar kommer att göras utifrån brister som upptäcktes i samband med att verktyget togs i bruk.
Verktyget omfattar dock inte kartläggning kring diskriminering. Det har istället genomförts under livskunskapen under vårterminen.

Bilaga 2

Kartläggning och plan för LÅ11/12

Kartläggning kring kränkande behandling

Det finns elever i alla klasser som har svarat ömtemellanmunö eller öledsen munö på frågan om hur de trivs på rasten.

Det finns elever i de flesta klasser som ibland inte har någon att vara med på rasten.

De flesta elever som anger att de blivit kränkta/mobbade har blivit det på rasten eller på väg in eller ut från rasten.

Det finns elever i alla klasser som känner att väntan på bussen eller bussresan ibland känns otrygg.

Det är vanligast att det är någon/några elever från den egna klassen som kränker/mobbar.

Kartläggning kring diskriminering

Samtal har förts under livskunskapen i alla klasser i åk 2-6 om vad begreppet diskriminering betyder samt vad som menas med de olika diskrimineringsgrunderna. Djupare diskussioner och reflektion har förts kring diskrimineringsgrunderna kön och funktionshinder. Några tydliga brister på skolan kring dessa har inte upptäckts. Dock har livlig diskussion förts kring varför vi i de kapprum där det finns två toaletter har separata toaletter för flickor och pojkar. Alla klasser vill dock att det även fortsättningsvis ska vara så.

Mål 1 *Alla elever på skolan ska ha en rolig och trygg rast, där man kan ha någon att vara med om man vill.*

Åtgärd Rastpedagoger schemaläggs som erbjuder och ansvarar för rastaktiviteter under vissa raster. Uppehållsrum för åk 5 & 6 skapas i Bikupan för samvaro och aktiviteter. Uppehållsrummet bemannas av Trygghetsgruppen.

När? Läsår 2011/12

Ansvar Trygghetsgruppen i samarbete med övrig personal

Mål 2 *Alla elever ska känna sig trygga i kapprummen och på väg in och ut från rasten.*

Åtgärd Diskussioner i LEG, VEG, teamen, elevråden och klassråden för att förändra uppmärksamma problemet och hitta åtgärder.

När? Läsår 2011/12

Ansvar Elever och personal

Mål 3 *Alla elever som åker buss ska känna sig trygga både i väntan på bussen och under bussresan.*

Åtgärd Diskussioner i LEG, VEG, teamen, elevråden och klassråden för att förändra uppmärksamma problemet och hitta åtgärder.

När? Läsår 2011/2012

Ansvar Elever och personal